

Dosarul nr. 2ra-661/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Bivol împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc și a fost menținută hotărârea din 21 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a ț ă :

La data de 11 aprilie 2018 reclamantul Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la data de 16 noiembrie 2017, Iurie Bivol a depus în Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni plângere în temeiul art. 313 Cod de procedură penală împotriva ordonanțelor procurorilor cu privire la refuzul de a porni urmărirea penală.

A specificat că, contrar prevederilor art. 313 alin. (4) Cod de procedură penală, plângerea a fost examinată tocmai la data de 06 februarie 2018, adică într-un termen ce îl depășește de 8 ori pe cel de examinare stabilit de norma de drept menționată.

A susținut că, deoarece instanța de judecată a examinat plângerea în afara termenului legal, lui Bivol Iurie i-a fost încălcat dreptul la judecare în termen rezonabil a cauzei.

A afirmat că, conform practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, o reparație

echitabilă a prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei ar constitui suma de 250000 de lei.

A solicitat constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 250000 de lei și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 6000 de lei.

Prin hotărârea din 21 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de Iurie Bivol, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc și a fost menținută hotărârea din 21 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a reținut drept întemeiate concluziile primei instanțe că solicitările reprezentantului apelantului Iurie Bivol, avocatul Nicolae Daniliuc sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, așa cum la judecarea cauzei în mod incontestabil s-a stabilit că la judecarea plângerii depuse de petiționar în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, nu a fost încălcat termenul rezonabil de judecare a plângerii.

De altfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a menționat că, toate ședințele de judecată (din 07 decembrie 2017, 20 decembrie 2017 și 24 ianuarie 2018) au fost amânate din motive întemeiate, fiind lipsit arbitrarul, iar termenul următoarelor ședințe a fost stabilit rezonabil, în intervale reduse de timp, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun.

Totodată, instanța de apel a relevat că, prin prisma comportamentului instanței de judecată nu se evidențiază careva abateri de la exigențele procesual penale în vigoare, or aceasta nu ar trebui, sub pretextul respectării termenului de 10 zile stabilit de art. 313 alin. (4) Cod de procedură penală, să refuze în cercetarea probelor (înscrierilor) necesare pentru o completă și corectă soluționare a cauzei, sau să îngreuească dreptul participanților la proces la folosirea diferitor mijloace prevăzute de legislația în vigoare, care pe cale de consecință ar încălca principiul contradictorialității procesului penal.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a statuat că, pretențiile reclamantului Iurie Bivol cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil sunt neîntemeiate, or tergiversarea examinării cauzei nu poate fi imputată instanței de judecată, ci exclusiv participanților la proces, care au manifestat un comportament pasiv.

În concluzie, instanța de apel, a conchis că soluția instanței de fond este una legală și întemeiată, de altfel, pretențiile invocate de către partea apelantă nu cad sub incidența Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

La data de 20 februarie 2019 Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au fost reiterate aceleași argumente care au fost susținute și în instanțele ierarhic inferioare, insistând asupra faptului că instanța de apel a interpretat eronat legea și a aplicat greșit prevederile art. 313 alin. (4) Cod de procedură penală, care statuează că, plângerea se examinează de către judecătorul de instrucție în cel mult 10 zile de la depunerea ei.

A afirmat că, nu este vina recurentului că plângere a fost înregistrată prin intermediul PIGD tocmai la data de 23 noiembrie 2017, precum și nici nu este obligat să indice persoana/persoanele interesate. De fapt, procurorului este obligat să prezinte materialele și să indice persoanele interesate.

A susținut că, nu este vina recurentului că procurorul nu s-a prezentat în ședințele de judecată, mai mult, în cazul citării legale a petiționarului și persoanei interesate, plângerea urma să fie examinată în lipsa lor.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 23 ianuarie 2019, iar recurentul a declarat recurs la data de 20 februarie 2019.

Astfel, recursul, declarat la data de 20 februarie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs

se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Iurie Bivol, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan